

การพัฒนามาตรวัดแหล่งความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรมของ นักศึกษาชาวต่างชาติในประเทศไทย*

ทศพิธ รุจิระศักดิ์¹ อรัญญา ด้อยคำภีร์²

¹ นิสิตดุขุภักดิ์ สาขาวิชาจิตวิทยา คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

² รองศาสตราจารย์ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การมุ่งสู่ความเป็นนานาชาติในการศึกษาอุดมศึกษาของประเทศไทยเติบโตอย่างรวดเร็วเนื่องจากกระแสโลกาภิวัตน์และการเปิดเสรีทางการค้าอาเซียน การเติบโตนี้ส่งผลให้นักศึกษาชาวต่างชาติที่มาศึกษาในประเทศไทยต้องเผชิญกับความท้าทายด้านการปรับตัวทางวัฒนธรรม อย่างไรก็ตามการศึกษาด้านนี้ยังมีจำกัด ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นมาตรวัดแหล่งความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรมในนักศึกษาชาวต่างชาติที่เรียนในประเทศไทย มาตรวัดนี้พัฒนามาจาก ต้นฉบับ The Acculturative Hassles Scale For Chinese Students ที่ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านภาษา ด้านการเรียนรู้ ด้านความแตกต่างทางวัฒนธรรม และด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาปริญญาตรีชาวต่างชาติจำนวน 107 คน อายุเฉลี่ย 21.42+2.32 ปี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ มาตรวัดแหล่งความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรม และ มาตรวัดสุขภาวะ ผลการวิจัยพบว่า มาตรวัดแหล่งความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรมที่ประกอบด้วย 4 ด้าน 21 ข้อ มีความเที่ยงแบบสอดคล้องภายในของมาตรวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.874 (โดยมีรายด้าน เท่ากับ 0.606 0.665 0.729 และ 0.801) ผลการตรวจสอบความตรงแบบลู่ออก โดยตรวจสอบสหสัมพันธ์กับมาตรวัดสุขภาวะ พบว่ามาตรวัดนี้ทั้งฉบับมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางลบกับมาตรวัดสุขภาวะ (r เท่ากับ -0.20, $p < 0.05$) ผลการตรวจสอบความตรงเชิงสภาวะสันนิษฐาน ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับแรก พบว่าโมเดลมาตรวัดแหล่งความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรมของนักศึกษาชาวต่างชาติในประเทศไทยมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Chi-square=2.653, $df=1$, $p=0.103$, CFI=0.987, TLI= 0.921, RMSEA= 0.124) ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่ามาตรวัดที่มาตรวัดนี้เหมาะสมที่จะใช้ประเมินแหล่งความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรมในนักศึกษาชาวต่างชาติได้

คำสำคัญ: แหล่งความเครียด/ การผสมผสานทางวัฒนธรรม/ นักศึกษาชาวต่างชาติ

Corresponding author: อรัญญา ด้อยคำภีร์, อีเมล: atuicompee@gmail.com, โทร: 0962949896

Received: April 11, 2020; Revised: April 19, 2020; Accepted: May 22, 2020

*วิทยานิพนธ์ดุขุภักดิ์ สาขาวิชาจิตวิทยา คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Development of the Acculturative Stressors Scale for International University Students in Thailand*

Thosapit Ruchirasak¹, Arunya Tuicomepee²

¹ Doctoral Student in Psychology Program, Faculty of Psychology, Chulalongkorn University

² Associate Professor at Faculty of Psychology, Chulalongkorn University

Abstract

There has been rapid internationalization of higher education in Thailand due to globalization and AEC market place. As a result, acculturation challenges can be concerns among international students in Thailand. However, such studies are quite limited. Hence, this study aims to develop and preliminary validation of the Acculturative Stressors Scale for foreign university students who study in Thailand. Based on the Acculturative Hassles Scale for Chinese Students, these scale measures four components of acculturative stressors: Language Deficiency, Academic Work, Cultural Difference, and Social Interaction. Participants were 107 foreign university students. Their mean aged was 21.42±2.32 years old. Instruments were the Acculturative Stressors Scale and the Wellness Scale. Findings revealed that the 21-item, 4-component, Acculturative Stressors Scale demonstrated good reliability with Cronbach's alpha as of 0.87 (0.61, 0.67, 0.73, and 0.80 for the subscale respectively). Further, scale divergent validity was examined. The scale demonstrated its acceptable criterion validity: its negative and linear correlation with Wellness Scale ($r = -0.20$, $p < 0.05$). The scale construct validity was confirmed by the first order of confirmatory factor analysis, which revealed that the model fit with the empirical data (Chi-square=2.653; $df=1$; $p=0.103$; CFI= 0.987; TLI=0.921; RMSEA=0.124). The study suggests that the Acculturative Stressors Scale is suitable for assessing the acculturative stressors of foreign university students.

Keywords: Stressors/ Acculturation/ International Students

Corresponding author: Arunya Tuicomepee, Email: atuicomepee@gmail.com, Tel: 0962949896

*Thesis of Ph.D. in Psychology Program, Faculty of Psychology, Chulalongkorn University

บทนำ

ปัจจุบันนี้ ผู้คนในสังคมทุกภาคส่วน ต่างก็ได้รับผลกระทบของกระแสโลกาภิวัตน์ที่ผู้คนทั่วโลกสามารถเชื่อมต่อกันอย่างไร้พรมแดน ด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการ (ซึ่งในปี พ.ศ. 2562 ได้เปลี่ยนเป็น กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม) มีนโยบายและการดำเนินการผลักดันให้เกิดการพัฒนาการจัดการศึกษาสู่ความเป็นสากล โดยเฉพาะในระดับอาเซียน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 มาอย่างต่อเนื่อง จนถึงปัจจุบัน¹ การมุ่งสู่ความเป็นสากล หรือ ความเป็นนานาชาติของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ทำให้มหาวิทยาลัยปรับเปลี่ยนแวดลอมทางการศึกษาและสังคมให้มีความเป็นนานาชาติ โดยได้ผนวกความเป็นสากลดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นวิถีคิด การเรียนรู้ ภาษา และวัฒนธรรมที่แตกต่าง ให้เข้ากับการเรียนสอน การฝึกปฏิบัติวิชาชีพตามมาตรฐานสากล การทำวิจัยและการให้บริการวิชาการต่าง ๆ² โดยเฉพาะประเด็นที่นักศึกษาต้องเผชิญในสภาพแวดลอมทางการศึกษาและสังคมใหม่ นับว่าเป็นสิ่งที่ท้าทายสำหรับนักศึกษาจำนวนไม่น้อย³⁻⁶ นักศึกษาชาวต่างชาติจำนวนหนึ่งมองว่าอุปสรรคในด้านการศึกษาและสังคมเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความเครียดและสภาวะโดยรวมของพวกเขา ดังที่ระบุในการศึกษาของ VijayaLakshmi⁴ ในนักศึกษาชาวต่างชาติสาขาบริหารธุรกิจ ซึ่งพบว่านักศึกษาดังกล่าวระบุว่า พวกเขาได้รับมอบหมายงานจำนวนมาก พวกเขา มีการบริหารจัดการเวลาที่ไม่มีประสิทธิภาพ และมีความรู้สึกคิดถึงบ้าน เป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดความเครียดมากที่สุด เช่นเดียวกับนักศึกษาชาวต่างชาติหลักสูตรเภสัชศาสตร์ระบุว่า การเรียนการสอน เกรด การเงิน และการนอนที่ไม่เพียงพอ เป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดความเครียด

หลักของพวกเขา³⁻⁶ อย่างไรก็ตาม สำหรับนักศึกษาชาวต่างชาตินอกเหนือจากประเด็นต่าง ๆ ในข้างต้นแล้ว พวกเขายังต้องเผชิญกับแหล่งที่ก่อให้เกิดความเครียดเพิ่มเติมในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นในด้านภาษา ด้านวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ ด้านการเงิน และด้านการเข้าใจตนเองอีกด้วย⁷⁻⁹

สำหรับนักศึกษาชาวต่างชาติ นอกจากพวกเขาต้องประสบปัญหาในเรื่องการเรียน การทำกิจกรรมต่าง ๆ การพัฒนาความสัมพันธ์แบบผูกพันใกล้ชิด กับเพื่อนสนิทหรือเพื่อนต่างเพศ เช่นเดียวกับนักศึกษาประเทศนั้น ๆ แล้ว พวกเขายังต้องประสบกับการปรับตัวทางวัฒนธรรมอีกด้วย ซึ่งการปรับตัวทางวัฒนธรรมในทางจิตวิทยา หมายถึง การปรับตัวต่อสภาพแวดลอมทางสังคมและวัฒนธรรมที่ไม่คุ้นเคย หรืออาจจะเป็นวัฒนธรรมใหม่ที่มีความแตกต่างไปจากวัฒนธรรมเดิม^{10, 11} โดยวัฒนธรรมทั้งสองนี้อาจมีวิถีการดำเนินชีวิตและความประพฤติที่ค่อนข้างแตกต่างหรือแตกต่างอย่างสิ้นเชิง ซึ่งรวมไปถึงภาษา การแต่งกาย และการรับประทานอาหาร ใหม่ โดยที่การปรับตัวทางวัฒนธรรมนี้เน้นความสัมพันธ์ระหว่างความสมดุลภายในจิตใจกับสิ่งแวดล้อมภายนอก ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการที่บุคคลจะต้องสามารถดำเนินชีวิตจนสามารถรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งกับวัฒนธรรมนั้น ๆ โดยการผสมผสานทางวัฒนธรรม นับได้ว่าเป็นแหล่งความเครียดที่เกิดจากการย้ายถิ่นฐาน เป็นเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงในชีวิต (Life change events) หรือเหตุการณ์เครียด (Event stressors) ที่เป็นการเปลี่ยนแปลงที่สังเกตเห็นได้ และมักเป็นการเปลี่ยนแปลงในชีวิตที่ส่งผลกระทบต่อบุคคล มีจุดเริ่มต้นและสิ้นสุดอย่างชัดเจน โดยนักจิตวิทยาที่ศึกษาเรื่องการปรับตัวทางวัฒนธรรม เช่น Berry¹² ได้ระบุว่า แหล่ง-

ความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรมนี้ครอบคลุมความกดดันที่หงุดหงิด กวนใจ และทุกข์ใจที่เกิดขึ้นในการมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมในแต่ละวัน โดยที่ความกดดันเหล่านี้มีรากฐานมาจากการผสมผสานทางวัฒนธรรม (Acculturation) ซึ่งก็คือการเปลี่ยนแปลงที่กลุ่มบุคคลและบุคคลเผชิญเมื่อพวกเขามีการติดต่อกับวัฒนธรรมอีกแห่งหนึ่ง มันเป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่เกิดจากการติดต่อโดยตรงระหว่างกลุ่ม/บุคคลที่มีความแตกต่างกันอย่างต่อเนื่อง¹² อย่างไรก็ตาม แหล่งความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรมในนักศึกษาชาวต่างชาติถือได้ว่าเป็นแหล่งความเครียดในชีวิตที่เพิ่มเติมมาจากแหล่งความเครียดของนักศึกษาทั่วไป กล่าวคือ พวกเขาต้องเผชิญกับแหล่งความเครียดจากการเป็นนักศึกษาและการผสมผสานทางวัฒนธรรม (Acculturative stressors) ไปพร้อม ๆ กัน^{13, 14}

ข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้นพบว่า ยังมีช่องว่างขององค์ความรู้ กล่าวคือ การศึกษาวิจัยในเรื่องความเครียดของนักศึกษาที่ผ่านมา มักเป็นการศึกษาวิจัยในต่างประเทศโดยเน้นถึงความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรมกับผลลัพธ์การปรับตัวในด้านต่าง ๆ (เช่น ความเครียด ความวิตกกังวล ภาวะซึมเศร้า หรือปัญหาด้านสุขภาพจิตต่าง ๆ) สำหรับเครื่องมือในการประเมินความเครียดของนักศึกษาต่างชาติ พบว่ามีการศึกษาเครื่องมือประเมินแหล่งความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรมของนักศึกษาชาวต่างชาติ เช่น มาตรวัด Acculturative Stress Scale พัฒนาโดย Sandhu และ Asrabadi¹⁵ เพื่อประเมินประสบการณ์กดดันเครียดที่เกิดจากความรู้สึกเหงา คิดถึงบ้าน ความรู้สึกถูกกีดกันหรือถูกเกลียดชังจากการเป็น

คนต่างถิ่น ความกลัว และการปรับตัวทางวัฒนธรรมอื่น ๆ อีกเครื่องมือหนึ่ง คือ มาตรวัด Index of Life Stress ที่พัฒนาโดย Yang และ Clum¹⁶ เพื่อประเมินเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงในชีวิตที่มาจากการย้ายถิ่นฐานโดยเป็นการเปลี่ยนแปลงในชีวิตที่ส่งผลกระทบต่อบุคคลในช่วงเวลาที่มีจุดเริ่มต้นและสิ้นสุดอย่างชัดเจน และสุดท้ายเป็นมาตรวัด Acculturative Hassles Scale ที่พัฒนาโดย Pan, Yue และ Chan¹⁷ เพื่อการประเมินแหล่งความเครียดที่รบกวนในชีวิตประจำวัน (Daily hassles) อันได้แก่ความกดดันที่หงุดหงิด กวนใจ และทุกข์ใจที่เกิดขึ้นในการมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมในแต่ละวัน เมื่อพิจารณามาตรวัดแหล่งความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรมที่พัฒนาโดย Pan และคณะ¹⁷ พบว่า สอดคล้องกับแนวคิดของ Berry¹² ที่ระบุว่าแหล่งของการผสมผสานทางวัฒนธรรมเป็นความกดดันที่หงุดหงิด กวนใจ และทุกข์ใจที่เกิดขึ้นในการมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมในแต่ละวัน เมื่อบุคคลมีการติดต่อกับวัฒนธรรมที่แตกต่างจากวัฒนธรรมดั้งเดิมของตนเอง

ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้สนใจพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือประเมินแหล่งความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรมของนักศึกษาชาวต่างชาติที่กำลังศึกษาในประเทศไทย โดยใช้แนวคิดและมาตรวัด Acculturative Hassles Scale ที่พัฒนาโดย Pan และคณะ¹⁷ เป็นพื้นฐาน ด้วยหวังว่ามาตรวัดที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้จะสามารถนำไปต่อยอดศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ต่อไป และยังสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินแหล่งความเครียดและส่งเสริมการปรับตัวทางวัฒนธรรมของนักศึกษาชาวต่างชาติต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นของมาตรวัดแหล่งความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรมในนักศึกษาชาวต่างชาติที่กำลังศึกษาในประเทศไทย

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาวิจัยนี้ เป็นการศึกษาการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Study) โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาปริญญาตรีชาวต่างชาติที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยไทย ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ต่อไปนี้ (1) เป็นนิสิตนักศึกษาปริญญาตรีชาวต่างชาติ ทั้งเพศชายและหญิง ที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรนานาชาติ ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักในการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยไทยที่มีศูนย์ให้บริการการปรึกษาเชิงจิตวิทยาหรือใกล้เคียง (การศึกษาค้นคว้านี้ได้เก็บข้อมูลจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ และมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย) ในปีการศึกษา 2561-2562 และ (2) มีความสนใจในการเข้าร่วมงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป (เช่น เพศ ชั้นปี สัญชาติ คณะและมหาวิทยาลัยที่สังกัด) และมาตรวัดดังนี้

1. มาตรวัดแหล่งความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติ ผู้วิจัยได้พัฒนามาจากแนวคิดและมาตรวัดต้นฉบับคือ The Acculturative Hassles Scale ที่พัฒนาโดย Pan และคณะ¹⁷ ประกอบด้วย แหล่งความเครียด 4 ด้านคือ ด้านภาษา

(Language Deficiency) ด้านการเรียน (Academic Work) ด้านความแตกต่างทางวัฒนธรรม (Cultural Difference) และด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) มาตรวัดนี้เป็นมาตรที่ให้ผู้ตอบรายงานตนเอง (Self-report) แบบมาตรประเมินค่า 4 ระดับ (0 หมายถึง “ไม่เลย” 1 หมายถึง “เล็กน้อย” 2 หมายถึง “ปานกลาง” 3 หมายถึง “มาก”) Pan และคณะ¹⁷ รายงานค่าความเที่ยงของมาตรวัดต้นฉบับ เท่ากับ 0.88 (โดยรายด้าน ได้แก่ ด้านภาษา เท่ากับ 0.81 ด้านการเรียนเท่ากับ 0.74 ด้านความแตกต่างทางวัฒนธรรมเท่ากับ 0.76 และด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเท่ากับ .74)

2. มาตรวัดสุขภาวะ ผู้วิจัยแปลและเรียบเรียงจากมาตรวัดสุขภาวะฉบับที่ใช้กับนักศึกษาไทย ที่พัฒนาโดย สวุฒิ วงศ์ทางสวัสดิ์¹⁸ จากแนวคิดสุขภาวะที่เป็นองค์รวมของ Myers และ Sweeney¹⁹ มาตรวัดนี้ มีจำนวนข้อ 49 ข้อ มาตรวัดนี้เป็นมาตรที่ให้ผู้ตอบรายงานตนเอง (self-report) แบบมาตรประเมินค่า 4 ระดับ (1 หมายถึง “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ระดับ 2 หมายถึง “ไม่เห็นด้วย” ระดับ 3 หมายถึง “เห็นด้วย” และระดับ 4 หมายถึง “เห็นด้วยอย่างยิ่ง”) คะแนนที่นำมาใช้งานวิจัยนี้เป็นคะแนนรวม โดยที่คะแนนที่สูงแสดงให้เห็นถึงระดับสุขภาวะที่สูง ค่าความเที่ยงของมาตรวัดนี้ เท่ากับ 0.95

การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยเริ่มต้นพัฒนามาตรวัดแหล่งความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรมในนักศึกษาชาวต่างชาติ โดยเริ่มจากการแปลและเรียบเรียงข้อกระทง จากมาตรวัดต้นฉบับ Acculturative Hassles Scale ที่พัฒนาโดย Pan และคณะ¹⁷ ร่วมกับการ

พิจารณานิยามขอบเขตของแหล่งความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรมจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงครอบคลุมและเหมาะสมของเนื้อหาใน 4 ด้าน คือ ด้านภาษา ด้านการเรียนรู้ ด้านความแตกต่างทางวัฒนธรรม และ ด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ต่อมาผู้วิจัยได้นำข้อกระทงที่พัฒนาขึ้น ไปสัมภาษณ์กับนักศึกษาชาวต่างชาติระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาในประเทศไทย จำนวน 2 คน เพิ่มเติมเพื่อตรวจสอบเนื้อหาของข้อกระทงรายข้อ ครอบคลุม และความเหมาะสมของข้อกระทงในบริบทของนักศึกษาชาวต่างชาติที่มาเรียนในประเทศไทย จากนั้นผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อกระทงในแต่ละด้าน และนำมาตราวัดที่ประกอบด้วยข้อกระทงที่ปรับปรุงไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา 5 คน พิจารณาตรงตามเนื้อหา และความเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทคนไทย ผลการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมกับบริบทของสังคมไทยโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อกระทงที่มีค่าความสอดคล้องระหว่างข้อกระทงกับวัตถุประสงค์หรือนิยาม (IOC: Item Objective Congruence Index) ของผู้ทรงคุณวุฒิ มากกว่า 0.50 ขึ้นไป²⁰ และได้้นำความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในขั้นตอนนี้ไปปรับปรุงข้อกระทงในแต่ละด้านอีกครั้ง สุดท้ายผู้วิจัยได้นำมาตราวัดที่ผ่านการพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิและมีการปรับปรุงแล้วไปเก็บข้อมูลกับนักศึกษาชาวต่างชาติจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศไทย ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ปี 2562 จนถึงเดือนมีนาคม ปี 2563 โดยให้นักศึกษาต่างชาติตอบด้วยตนเองแบบเขียนตอบและตอบผ่านช่องทางออนไลน์

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ได้แก่ ด้านความตรงเชิงเนื้อหาใช้การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อกระทงกับวัตถุประสงค์หรือนิยาม ด้านคุณภาพรายข้อใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อ กับคะแนนรวมทั้งหมด (Corrected item-total correlation: CITC) ด้านความเที่ยงของมาตราวัด ใช้การคำนวณค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายในของครอนบาค ด้านความตรงของมาตราวัดทั้งฉบับใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory factor analysis) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างมาตราวัดทั้งฉบับกับมาตราวัดสุขภาวะ

ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน หมายเลขจริยธรรม COA No. 146/2563

ผลการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้มีนักศึกษาปริญญาตรีชาวต่างชาติตอบแบบสอบถาม จำนวน 107 คน อายุเฉลี่ย 21.50+2.03 ปี (อายุต่ำสุด คือ 18 ปี ในขณะที่อายุสูงสุด คือ 30 ปี) ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง (ร้อยละ 70) มีสัญชาติอินโดนีเซีย (ร้อยละ 35) และจีน (ร้อยละ 19) ศึกษาอยู่ในคณะวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 27) พาณิชยศาสตร์/การบัญชี (ร้อยละ 21) และวิศวกรรมศาสตร์ (ร้อยละ 10) มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยเฉลี่ย 6.63+10.01 เดือน ร้อยละ 53 ของกลุ่มตัวอย่างรายงานว่าได้รับเงินทุน การศึกษา (จากประเทศไทยและประเทศถิ่นเกิด)

ผลการพัฒนาข้อกระทงและตรวจสอบคุณภาพข้อกระทงรายข้อ แยกตามด้านย่อยของมาตราวัด มีดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านภาษา (Language Deficiency) หมายถึง การตระหนักว่าตนเองมีความสามารถไม่เพียงพอในการใช้ภาษาอื่นที่เป็นภาษาที่สองหรือภาษาตามวัฒนธรรมสังคมของเจ้าบ้าน (ซึ่งกรณีนี้คือภาษาไทย) ในการสื่อสารกับผู้อื่นในชีวิตประจำวัน ด้านนี้มีข้อกระทงที่ผู้วิจัยแปลและเรียบเรียง ทั้งหมด 4 ข้อ ผลการศึกษาดูตรวจสอบเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

และการศึกษานำร่องพบว่า ข้อกระทงทั้งหมดผ่านการคัดเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีการเสนอให้เปลี่ยนคำว่า non-native languages เป็น Thai / non-native languages โดยมีค่า CITC ของข้อกระทงทั้งหมดสูงกว่าค่า critical r ($r_{105}=0.16$) และความเที่ยงของมาตรวัดในด้านนี้ เท่ากับ 0.73 รายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คุณภาพข้อกระทงรายข้อในแหล่งความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ

ข้อที่	ข้อกระทงจากมาตรวัดต้นฉบับและสร้างเพิ่มโดยผู้วิจัย	IOC	M	SD	CITC รายด้าน	CITC ทั้งหมด	คัดเลือก
ด้านที่ 1: ด้านภาษา							
1	I am not able to express my ideas in Thai/non-native languages. ฉันไม่สามารถสื่อสารด้วยภาษาที่ไม่ใช่ภาษาแม่ได้อย่างคล่องแคล่ว	0.6	1.467	1.040	0.661	0.492	คัดเลือก
2	I am not able to express my ideas in Thai/non-native languages in a class or seminar. ฉันไม่สามารถพูดภาษาที่ไม่ใช่ภาษาแม่ในห้องเรียนหรือสัมมนาได้อย่างคล่องแคล่ว	0.6	1.159	0.859	0.532	0.592	คัดเลือก
3	I do not have a sufficient vocabulary in Thai/non-native languages. ฉันไม่รู้จักคำศัพท์ต่างๆในภาษาที่ไม่ใช่ภาษาแม่เพียงพอ	0.6	1.710	1.000	0.564	0.446	คัดเลือก
4	I am not accustomed to the Thai/non-native languages way of thinking. ฉันไม่คุ้นชินกับการคิดเป็นภาษาที่ไม่ใช่ภาษาแม่	0.6	1.206	0.844	0.339	0.499	คัดเลือก
ด้านที่ 2: ด้านการเรียน							
1	Writing academic papers in English is difficult for me. การเขียนงานวิชาการเป็นภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่ยากสำหรับฉัน	0.8	1.383	1.096	0.332	0.320	คัดเลือก
2	It is difficult for me to reach my supervisor's/lecturer's expectations on my study. ฉันรู้สึกว่ามันยากที่จะทำตามความคาดหวังของอาจารย์ในเรื่องการเรียนได้	0.8	1.047	0.851	0.603	0.570	คัดเลือก

ตารางที่ 1 คุณภาพข้อกระท้วงรายข้อในแหล่งความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ (ต่อ)

ข้อที่	ข้อกระท้วงจากมาตรวัดต้นฉบับและสร้างเพิ่มโดยผู้วิจัย	IOC	M	SD	CITC รายด้าน	CITC ทั้งฉบับ	คัดเลือก
3	I feel pressured when making comparison with fellow students. ฉันรู้สึกกดดันเมื่อเปรียบเทียบกับตัวฉันเองกับเพื่อน ๆ นักศึกษาด้วยกัน	0.8	1.009	0.986	0.599	.624	คัดเลือก
4	When I first arrived at Thailand, I did not know how to start my study. ตอนที่ฉันมาถึงเมืองไทยใหม่ ๆ ฉันไม่/รู้ว่าจะเริ่มต้นเรียนอย่างไรดี	0.8	1.168	0.966	0.612	0.614	คัดเลือก
5	I am worried whether I can graduate as scheduled. ฉันกังวลว่าฉันจะเรียนจบตามกำหนดหลักสูตรหรือไม่	1	0.953	0.994	0.456	0.474	คัดเลือก
6	I am taken aback by how competitive my fellow students are in their studies. ฉันรู้สึกตกใจกับระดับการแข่งขันในการเรียนของเพื่อนนักศึกษาของฉัน	1	0.972	0.874	0.593	0.549	คัดเลือก
7	I am unfamiliar with the style of learning here (e.g. heavy emphasis on memorization). ฉันรู้สึกไม่คุ้นเคยกับสไตล์การเรียนของที่นี่ (เช่น การเน้นหนักไปที่การท่องจำ)	1	0.953	0.894	0.586	0.517	คัดเลือก
8	I am frustrated when instructors use Thai in class. ฉันรู้สึกหงุดหงิดเวลาที่อาจารย์ใช้ภาษาไทยในชั้นเรียน	1	1.313	1.010	0.378	0.392	คัดเลือก
9	In order to maintain my status as a student, I have to report to the embassy every 90 days, which is troublesome. เพื่อที่จะรักษาสถานภาพนักศึกษา ฉันจำเป็นต้องรายงานตัวที่สถานทูตทุก ๆ 90 วัน ซึ่งเป็นเรื่องที่ยุ่งยากมาก	0	-	-	-	-	คัดออก
ด้านที่ 3: ด้านความแตกต่างทางวัฒนธรรม							
1	There are great cultural differences between Thailand and my home country which make it hard for me to adjust. มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างประเทศไทยและประเทศของฉันเยอะมาก ซึ่งทำให้ฉันปรับตัวไม่ถูก	1	0.972	0.758	0.419	0.482	คัดเลือก
2	There is a huge gap between my expectation about Thailand and the actual situation. สิ่งที่ฉันคาดหวังเกี่ยวกับประเทศไทยกับสิ่งที่ฉันได้ประสบจริง ๆ มีความแตกต่างกันมาก	1	0.860	0.758	0.419	0.543	คัดเลือก

ตารางที่ 1 คุณภาพข้อกระทรงรายข้อในแหล่งความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ (ต่อ)

ข้อที่	ข้อกระทรงจากมาตรวัดต้นฉบับและสร้างเพิ่มโดยผู้วิจัย	IOC	M	SD	CITC รายด้าน	CITC ทั้งฉบับ	คัดเลือก
3	I feel uncomfortable when I am trying to adapt to a new culture and values. ฉันรู้สึกไม่สบายใจเวลาฉันพยายามปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมและค่านิยมใหม่ ๆ	0.6	0.720	0.750	0.450	0.430	คัดเลือก
4	I worry that Thai people will discriminate against people from my country. ฉันกังวลว่าคนไทยจะเลือกปฏิบัติคนจากประเทศของฉัน	1	0.785	0.932	0.507	0.502	คัดเลือก
5	I feel frustrated that Thai people seem to be too easygoing. ฉันรู้สึกหงุดหงิดกับความง่าย ๆ มากเกินไปของคนไทย	0.4	-	-	-	-	คัดออก
6	I feel uncomfortable that some Thai students place a high value on luxury brands and appearances. ฉันรู้สึกไม่สะดวกใจที่นักศึกษาคนไทยบางคนมีค่านิยมใช้ของมีชื่อและให้ความสำคัญกับลักษณะภายนอกมาก	0.2	-	-	-	-	คัดออก
7	I'm frustrated by the long process of all the paperwork (e.g. visa) I have to do. ฉันรู้สึกหงุดหงิดกับกระบวนการอันยาวในการทำเอกสารต่าง ๆ (เช่น วีซ่า) ที่ฉันต้องทำ	0	-	-	-	-	คัดออก
ด้านที่ 4: ด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม							
1	It is difficult for me to integrate into the social circle of local people. My relationships with the locals are general working relationships. มันเป็นเรื่องยากสำหรับฉันที่จะเป็นเพื่อนกับคนในท้องถิ่น ความสัมพันธ์ของฉันกับคนในท้องถิ่นเป็นความสัมพันธ์การทำงานทั่วไป	0.8	1.654	0.859	0.493	0.354	คัดเลือก
2	My social space in Thailand is very small. I am either at school/university or at home. สังคมของฉันในเมืองไทยมีจำกัดมาก ฉันมีแค่บ้านกับที่ทำงานเท่านั้น	0.8	1.439	0.933	0.436	0.396	คัดเลือก
3	It is very difficult for me to integrate into the local culture in Thailand. มันเป็นเรื่องยากมากสำหรับฉันที่จะเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมท้องถิ่นในประเทศไทยได้	1	0.869	0.766	0.259	0.519	คัดเลือก
4	I do not have a new social network in Thailand. ฉันไม่มีเพื่อนใหม่ ๆ ในประเทศไทยเลย	1	1.206	1.016	0.207	0.319	คัดเลือก

ตารางที่ 1 คุณภาพข้อกระหยากรายข้อในแหล่งความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ (ต่อ)

ข้อที่	ข้อกระหยากรามาตรวัดต้นฉบับและสร้างเพิ่มโดยผู้วิจัย	IOC	M	SD	CITC รายด้าน	CITC ทั้งฉบับ	คัดเลือก
5	It's hard to make friends because Thai people speak Thai among themselves all the time. มันเป็นเรื่องยากที่จะคบหาเป็นเพื่อนกับคนไทย เพราะพวกเขาชอบพูดภาษาไทยกันเองในกลุ่มตลอดเวลา	0.8	1.598	0.970	0.440	0.269	คัดเลือก
6	It's very difficult for me to find sincere friends in Thailand. มันเป็นเรื่องยากสำหรับฉันที่จะพบเพื่อนที่จริงใจในประเทศไทย	0.4	-	-	-	-	คัดออก

ด้านที่ 2 ด้านการเรียนรู้ (Academic Work) หมายถึง การตระหนักถึงความกดดันที่มากจากการเรียน ปัญหาการเรียนในชั้นเรียน การทำการบ้าน การทำรายงาน การทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียน การสอบและอื่น ๆ ด้านนี้มีข้อกระหยากรที่ผู้วิจัยปรับปรุงและพัฒนาเพิ่ม รวมทั้งหมด 9 ข้อ ผลการศึกษาพบว่า มีข้อกระหยากรจำนวน 8 ข้อ ใน 9 ข้อ ที่ผ่านการคัดเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีค่า CITC ของข้อกระหยากรทั้งหมดสูงกว่าค่า critical r ($r_{105}=0.16$) และความเที่ยงของมาตรวัดในด้านนี้ เท่ากับ 0.80 รายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 1

ด้านที่ 3 ด้านความแตกต่างทางวัฒนธรรม (Cultural Difference) หมายถึง การตระหนักว่าตนเองมีความเครียดความกดดันจากการผสมผสานทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นจากความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างวัฒนธรรมดั้งเดิมและวัฒนธรรมไทย ด้านนี้มีข้อกระหยากรที่ผู้วิจัยปรับปรุงและพัฒนาเพิ่ม รวมทั้งหมด 7 ข้อ ผลการศึกษาพบว่า มีข้อกระหยากรจำนวน 4 ข้อใน 7 ข้อ ที่ผ่านการคัดเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีค่า CITC ของข้อกระหยากรทั้งหมดสูงกว่าค่า critical r ($r_{105}=0.16$) และความเที่ยงของมาตร

วัดในด้านนี้ เท่ากับ 0.67 รายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 1

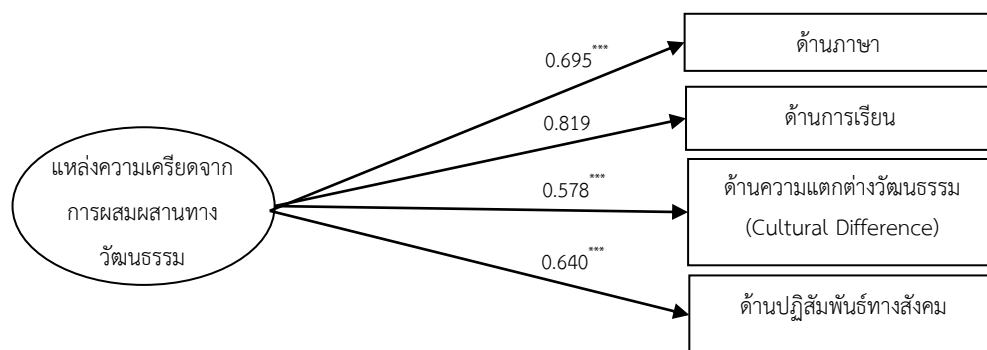
ด้านที่ 4 ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) หมายถึง การตระหนักว่าตนเองมีความกดดันจากการมีปฏิสัมพันธ์ หรือการใช้ซึ่งปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคมไทย ทั้งในบริบทของการเรียน การทำงาน หรือการเข้าสังคมทั่วไป ด้านนี้มีข้อกระหยากรที่ผู้วิจัยปรับปรุงและพัฒนาเพิ่ม รวมทั้งหมด 6 ข้อ ผลการศึกษาพบว่า ข้อกระหยากรจำนวน 5 ข้อใน 6 ข้อ ที่ผ่านการคัดเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีค่า CITC ของข้อกระหยากรทั้งหมดสูงกว่าค่า critical r ($r_{105}=0.16$) และความเที่ยงของมาตรวัดในด้านนี้ เท่ากับ 0.61 รายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 1

สำหรับผลการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น มาตรวัดทั้งฉบับ จำนวนข้อกระหยากร 21 ข้อ พบว่า มีความเที่ยงแบบสอดคล้องภายในของมาตรวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.83

ต่อมาเป็นการตรวจสอบความตรงของมาตรวัด ผู้วิจัยมีตรวจสอบความตรงเชิงภาวะสันนิษฐานของมาตรวัด 2 วิธีดังต่อไปนี้

(1) การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของมาตรวัดด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันตามข้อเสนอแนะของ Hair และคณะ²¹ พบว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้ง 4 ด้านของมาตรวัดชุดนี้มีค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)=0.747 และการทดสอบสถิติ Bartlett's Test of Sphericity พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 (Chi-Square=128.323, df=6, $p<0.001$) ซึ่งหมายความว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้ง 4 ด้านของมาตรวัดชุดนี้มีความสัมพันธ์กันและสามารถนำไปใช้วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันได้ ส่วนผลการวิเคราะห์

องค์ประกอบเชิงยืนยันพบว่าโมเดลแหล่งความเครียดจากผสมผสานทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติในประเทศไทยมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Chi-square=2.653; df=1; $p=0.103$; CFI=0.987; TLI=0.921; RMSEA=0.124) และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) แต่ละด้านอยู่ระหว่าง 0.578 ถึง 0.819 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ทุกค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีการแปรผันร่วมกับแหล่งความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรมของนักศึกษาชาวต่างชาติในประเทศไทย ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันสามารถสรุปได้ว่า มาตรวัดชุดนี้มีโครงสร้างแบบ 4 องค์ประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับ Pan และคณะ¹⁷ (ภาพที่ 1)

Chi-square=2.653, df=1, $p=0.103$, CFI=0.987, TLI=0.921, RMSEA=0.124, *** $p<0.001$

ภาพที่ 1 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของมาตรวัดแหล่งความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรมด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

(2) การตรวจสอบความตรงตามเกณฑ์สัมพันธ์ (Criterion Validity) เนื่องจากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า แหล่งความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรมมีผลกระทบเชิงลบต่อสุขภาพ และสุขภาพ²²⁻²⁴ ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้จึงเป็นการตรวจสอบความตรงตามเกณฑ์สัมพันธ์แบบ คู่ ออก ด้วยด้วยมาตรวัดสุขภาพ

ทั้งนี้ ผลการศึกษาพบว่า มาตรวัดทั้ง 2 มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r=-0.20$, $p<0.05$) ซึ่งทิศทางความสัมพันธ์ในครั้งนี้อาจสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา ผลการวิเคราะห์เมทริกซ์สหสัมพันธ์แสดงไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของคะแนนมาตรวัดแหล่งความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรม และมาตรวัดสุขภาวะ (n=107)

มาตรวัด	1	1.1	1.2	1.3	1.4	2
1. แหล่งความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรม	1					
1.1 ด้านภาษา	0.77**	1				
1.2 ด้านการเรียนรู้	0.88**	0.57**	1			
1.3 ด้านความแตกต่างทางวัฒนธรรม	0.77**	0.45**	0.583**	1		
1.4 ด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม	0.70**	0.43**	0.413**	0.52**	1	
2. สุขภาวะ	-0.20*	-0.16	-0.20*	-0.23*	-0.01	1
M	24.26	5.54	7.66	3.34	6.77	148.55
SD	10.27	2.79	4.40	2.27	2.84	22.29

*p<0.05, **p<0.01

อภิปรายผล

มาตรวัดแหล่งความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาชาวต่างชาติในไทย จำนวน 21 ข้อ นี้ ประกอบด้วยด้านย่อย 4 ด้าน ตามแนวคิดและมาตรวัดต้นฉบับ The Acculturative Hassles Scale ที่พัฒนาโดย Pan และคณะ¹⁷ โดยผลการวิจัยพบว่า มาตรวัดนี้มีค่าความสอดคล้องระหว่างข้อกระทงกับวัตถุประสงค์หรือนิยาม ของผู้ทรงคุณวุฒิ และคุณภาพเบื้องต้นของข้อกระทงและ มาตรวัดรายด้าน รวมถึงทั้งฉบับอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ดังจะเห็นได้จากค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายในของมาตรวัดที่พัฒนาขึ้นนี้ทั้งฉบับและรายด้านใกล้เคียงกับแบบวัดต้นฉบับที่พัฒนาโดย Pan และคณะ¹⁷

ข้อมูลจากการตรวจสอบความตรงของมาตรวัดแหล่งความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาชาวต่างชาติในไทย กับมาตรวัดสุขภาวะพบว่า ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนมาตรวัดทั้งคู่มีความสัมพันธ์กันทางลบ และมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นหมายความว่า นักศึกษาชาวต่างชาติในไทยที่ระบุว่าตนเองมีแหล่งความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรมสูงเป็นผู้ที่มีแนวโน้มการมีสุขภาวะในระดับต่ำ ซึ่งผลดังกล่าวแสดงถึงว่ามาตรวัดแหล่ง

ความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาชาวต่างชาติในไทยมีความตรงตามเกณฑ์แบบลู่ออก (divergent validity) ข้อค้นพบดังกล่าวสนับสนุนโดยงานของ Berry¹² ได้ระบุว่า แหล่งความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรมนี้ เป็นการเปลี่ยนแปลงที่บุคคลเผชิญเมื่อพวกเขามีการติดต่อกับวัฒนธรรมอีกแห่งหนึ่งที่มีความแตกต่างกับวัฒนธรรมของตนเองอย่างต่อเนื่อง และผลกระทบเชิงลบต่อสุขภาวะของพวกเขา อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตเกี่ยวกับผลการวิจัยนี้ ดังเช่น ประการแรก นักศึกษาชาวต่างชาติในไทยระบุว่าตนเองมีแหล่งความเครียดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรมเพียง 2 ด้านเท่านั้นที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาวะของพวกเขาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านแรกคือ ปัญหาด้านการเรียน การศึกษา ระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยอาจต้องใช้ทักษะบางประการที่พวกเขาไม่คุ้นเคย (เช่น ทักษะการนำเสนอ การอภิปราย การทำงานเป็นกลุ่ม การวิจัย/ทำโครงการต่าง ๆ) และด้านต่อมา คือ ปัญหาด้านความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมดั้งเดิมของนักศึกษาชาวต่างชาติและวัฒนธรรมที่ประเทศไทย โดยในด้านความแตกต่างนี้อาจเนื่องมาจากการที่นักศึกษาต่างชาติมักเป็นคนกลุ่มจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับนักศึกษาไทย

ทั้งหมด โดยความรู้สึกว่าตนเองเป็นคนกลุ่มน้อย หรือการเป็นคนชายขอบ (Marginalization) อาจทำให้ไม่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากคน แวดล้อมที่เพียงพอ อาจนำมาสู่ความรู้สึกว่าความต้องการ ความคาดหวังของตนเองไม่ได้รับการ ตอบสนอง และนำไปสู่การมีความเครียดและ ปัญหาในการปรับตัวได้²⁵

ส่วนผลการตรวจสอบความตรงของโมเดล ตามแนวคิดในการพัฒนามาตรวัดนี้ด้วยการ วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่าโมเดล แหล่งความเครียดจากผสมผสานทางวัฒนธรรม ของนักศึกษาต่างชาติในประเทศไทยมีความ สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และมีค่าน้ำหนัก องค์ประกอบมาตรฐาน 4 ด้านมีนัยสำคัญทาง สถิติ ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน สามารถสรุปได้ว่า มาตรวัดชุดนี้มีโครงสร้างแบบ 4 องค์ประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับ Pan และ คณะ¹⁷ โดยองค์ประกอบด้านที่ทำนายแหล่ง ความเครียดจากผสมผสานทางวัฒนธรรมของ นักศึกษาต่างชาติในประเทศไทยได้ดีที่สุด คือ ด้านภาษา และด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ทั้งนี้การศึกษาวิจัยที่ผ่านมาระบุว่าแหล่ง ความเครียดทั้ง 2 ด้านนี้มีความเกี่ยวข้องกัน ค่อนข้างสูงกล่าวคือ ในนักศึกษาชาวต่างชาติที่มี ข้อจำกัดทางภาษามักจะไม่ค่อยมีปฏิสัมพันธ์กับ เพื่อนนักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับเพื่อน นักศึกษาที่เป็นเจ้าถิ่น²⁶ อย่างไรก็ตามใน การศึกษาค้างนี้จะพบว่าองค์ประกอบทั้งสองด้าน ไม่มีผลกระทบต่อระดับสุขภาวะของพวกเขา ทั้งนี้อภิปรายได้ว่านักศึกษาชาวต่างชาติที่ เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (มากกว่าร้อยละ 50) เป็นนักศึกษาที่ได้รับทุนจากประเทศบ้านเกิดหรือ ประเทศไทย ซึ่งพวกเขาจะต้องมีคะแนน ภาษาอังกฤษในระดับที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกซึ่ง ค่อนข้างสูง ความเป็นไปได้อีกประการหนึ่ง คือ ลักษณะของคนไทยเองที่เป็นมิตร ความเป็น

กันเองสูงและรักสนุก²⁷ ซึ่งอาจเป็นเหตุผลหนึ่ง ที่ทำให้นักศึกษาต่างชาติไม่มีความเครียดด้าน ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมจนส่งผลกระทบต่อสุขภาวะ ของพวกเขา อย่างไรก็ตามประเด็นเหล่านี้ควรได้ มีการตรวจสอบด้วยการศึกษาวิจัยเชิงประจักษ์ ต่อไป

สรุป

มาตรวัดแหล่งความเครียดจากการผสมผสาน ทางวัฒนธรรม ของนักศึกษาชาวต่างชาติที่ กำลังเรียนในประเทศไทย จำนวน 21 ข้อ ประกอบด้วย 4 ด้านย่อย (ได้แก่ ด้านภาษา ด้าน การเรียน ด้านความแตกต่างวัฒนธรรม ด้าน ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม) มีความตรงและความเที่ยง อยู่ในเกณฑ์ดี พอเพียงและเหมาะสมในการนำไป ศึกษาวิจัยในขั้นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

แม้ว่ามาตรวัดนี้เป็นมาตรวัดที่นำแนวคิดและ มาตรวัดแหล่งความเครียดจากผสมผสานทาง วัฒนธรรมที่ใช้กับนักศึกษาต่างชาติมาปรับใช้ให้ เข้ากับบริบทไทย และตรวจสอบคุณภาพใน บริบทของนักศึกษาต่างชาติที่กำลังศึกษาใน ประเทศไทย อันทำให้มาตรวัดนี้มีจุดแข็งคือมีความ ตรงเชิงบริบทสังคมไทยสูง อย่างไรก็ตามการ ศึกษาวิจัยครั้งนี้ เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาชาวต่างชาติพบว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 76) มาจากประเทศแถบเอเชีย (เช่น อินโดนีเซีย จีน สิงคโปร์) ซึ่งอาจมีลักษณะทางวัฒนธรรมที่ ใกล้เคียงกับวัฒนธรรมไทย ซึ่งในการศึกษาครั้ง ต่อไปควรมีการศึกษาเพิ่มเติมโดยการเก็บ ตัวอย่างที่มีการกระจายประเทศถิ่นกำเนิดของ นักศึกษาที่ครอบคลุมประเทศในแถบที่ไม่ใช่กลุ่ม ประเทศแถบเอเชียเพิ่มเติมให้กลุ่มตัวอย่างมี หลากหลายมากขึ้น อันจะทำให้สามารถนำไป ประยุกต์เครื่องมือนี้ได้มากขึ้นต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยระดับปริญญาดุษฎีบัณฑิต แขนงวิชาจิตวิทยาการศึกษา สาขาวิชาจิตวิทยา คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ผู้วิจัยได้รับทุนสนับสนุนการศึกษาจาก ทุนการศึกษาหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต “100 ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2559 เป็นระยะเวลา 3 ปี

เอกสารอ้างอิง

- Office of the Higher Education Commission. Foreign students in Thai higher education in 2010. Bangkok: Bangkok Block Ltd. 2011
- Knight J. Internationalization: management strategies and issues. *International Education Magazine*. 1993;9(6):21-22.
- Ginter E, Glauser A, editors. A developmental life skills model: a comprehensive approach for students. Paper presented at: The 22nd Annual University System of Georgia's Learning Support/Developmental Studies Conference; 1997; Augusta, Georgia.
- Olivas M, Li C-S. Understanding stressors of international students in higher education: what college counselors and personnel need to know. *J Instr Psychol* 2006;33(3):217-222.
- VijayaLakshmi N. Identifying stressors among university students. In: Raju MVR, editors. *Health psychology and counseling*. New Delhi: Discovery Publishing House; 2009. p. 164-172.
- Votta RJ, Benau EM. Sources of stress for pharmacy students in a nationwide sample. *Curr Pharm Teach Learn* 2014;6(5):675-681.
- Mori SC. Addressing the mental health concerns of international students. *J Couns Dev*. 2000;78(2):137-144.
- Brown L. The incidence of study-related stress in international students in the initial stage of the international sojourn. *J Stud Int Educ* 2008;12(1):5-28.
- Wang Y-W, Lin J-cG, Pang L-S, Shen FC. International students from Asia. In: Leong FTL, Ebreo A, Kinoshita L, Inman AG, Yang LH, Fu M, editors. *Handbook of Asian American psychology*. Sage Publication; 2007. p. 245-261.
- Yeh CJ, Inose M. International students' reported English fluency, social support satisfaction, and social connectedness as predictors of acculturative stress. *Couns Psychol Q* 2003;16(1):15-28.
- Sobre-Denton M, Hart D. Mind the gap: application-based analysis of cultural adjustment models. *Int J Intercult Relat* 2008;32(6):538-552.
- Berry JW, Kim U, Minde T, Mok D. Comparative studies of acculturative stress. *Int Migr Rev* 1987;491-511.
- Saldaina DH. Acculturative stress: minority status and distress. *Hisp J Behav Sci* 1994;16(2):116-128.
- Utsey SO, Ponterotto JG. Development and validation of the Index of Race-Related Stress (IRRS). *J Couns Psychol* 1996;43(4):490-501.
- Sandhu DS, Asrabadi BR. Development of an acculturative stress scale for international students: preliminary findings. *Psychol Rep* 1994;75(1):435-448.
- Yang B, Clum GA. Measures of life stress and social support specific to an Asian student population. *J Psychopathol Behav Assess* 1995;17(1):51-67.

17. Pan J-Y, Yue X, Chan CL. Development and validation of the Acculturative Hassles Scale for Chinese Students (AHSCS): an example of mainland Chinese university students in Hong Kong. *Psychologia* 2010;53(3):163-178.
18. Vongtangswad S. The effect of individual existential-humanistic online counseling on wellness of undergraduates with neuroticism. Chulalongkorn University; 2559.
19. Myers JE, Sweeney TJ. The indivisible self: an evidence-based model of wellness. *J Individ Psychol* 2004;60(3):234-245.
20. Rovinelli RJ, Hambleton RK. On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. Paper presented at: The Annual Meeting of the American Educational Research Association; 1976 Apr 19-23; San Francisco, California.
21. Hair JF, Black WC, Babin BJ, Anderson RE. *Multivariate data analysis*. 7th ed. Upper Saddle River, N.J.: Pearson Education; 2010
22. Mak AS, Neil AL, editors. How does social contact with locals impact on mental health: Chinese background international students in Australia. *Proceedings of the 2nd International Asian Health and Wellbeing Conference*; 2006 Nov 13-14; Auckland, New Zealand.
23. Jasinskaja-Lahti I, Liebkind K, Jaakkola M, Reuter A. Perceived discrimination, social support networks, and psychological well-being among three immigrant groups. *J Cross Cult Psychol* 2006;37(3):293-311.
24. Rosenthal DA, Russell J, Thomson GD. A growing experience: the health and well-being of international students at the University of Melbourne. Melbourne, University of Melbourne; 2006.
25. Martin JN, Bradford L, Rohrich B. Comparing predeparture expectations and post-sojourn reports: a longitudinal study of US students abroad. *Int J Intercult Relat* 1995;19(1):87-110.
26. Hayes RL, Lin HR. Coming to America: developing social support systems for international students. *J Multicult Couns Dev* 1994;22(1):7-16.
27. Komin S. *Psychology of the Thai people: values and behavioral patterns*. Bangkok, Thailand: Research Center, National Institute of Development Administration; 1990